Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2009-2010

Química

Sèrie 2

Responeu a les questions 1, 2 i 3. Tot seguit, escolliu UNA questió entre la 4 i la 5 i UNA questió entre la 6 i la 7 i contesteu les dues que heu triat.

- 1. Es prepara una solució aquosa d'àcid fòrmic, HCOOH, barrejant 4,60 g d'aquest àcid amb aigua en un vas de precipitats. Després, la solució es transvasa quantitativament a un matràs aforat de 500 mL i s'enrasa amb aigua. Es mesura experimentalment el pH de la solució a 25 °C i s'obté un valor de 2,22.
 - a) Quina és la constant d'acidesa de l'àcid fòrmic a 25 °C?
 [1 punt]
 - b) Quina hauria de ser la concentració d'una solució d'àcid clorhídric perquè tingués el mateix pH que la solució d'àcid fòrmic anterior?
 [1 punt]

DADES: Massa molecular relativa de l'àcid fòrmic = 46,0.

2. A partir de solucions de Zn²⁺ 1,0 m i Ag⁺ 1,0 m, i emprant una solució de KNO₃ 2,0 m com a pont salí, es construeix al laboratori la pila següent, a una temperatura de 25 °C:

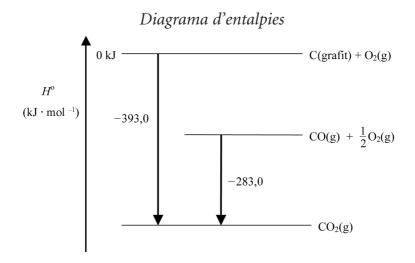
$$Zn(s) \mid Zn^{2+}(aq) \parallel Ag^{+}(aq) \mid Ag(s)$$

- a) Escriviu les equacions de les semireaccions d'oxidació i reducció, i l'equació de la reacció iònica global de la pila. Calculeu-ne la força electromotriu (FEM).
 [1 punt]
- b) Dibuixeu un esquema de la pila. Indiqueu-hi la polaritat i el nom de cada elèctrode i assenyaleu en quin sentit es mouen els ions del pont salí.
 [1 punt]

DADES:

Parell redox	Zn ²⁺ /Zn	Ag+/Ag
<i>E</i> ° (V), a 25 °C	-0,76	+0,80

- 3. La formació del CO és difícil de dur a terme experimentalment perquè, si no es fa servir un excés d'oxigen, la reacció és incompleta, i si hi ha un excés d'oxigen no es pot evitar que l'oxidació continuï i es formi també CO₂. El valor de l'entalpia de formació del CO gasós es calcula a partir de la determinació de les entalpies de combustió del C grafit i del CO gasós.
 - a) Escriviu l'equació de la reacció de formació del CO gasós. Calculeu l'entalpia estàndard de formació del CO gasós a partir de la figura següent:
 [1 punt]

 \pmb{b}) Es fan reaccionar, a pressió constant, 140 g de CO i 20,4 L d'O $_2$ gasós mesurats a 1,2 atm i 25 °C, i es forma CO $_2$ gasós. Quina quantitat de calor es desprèn en aquesta reacció?

[1 punt]

DADES: Considereu que en tots els casos les reaccions es produeixen en condicions estàndard i a 25 °C.

 $R = 0.082 \text{ atm} \cdot \text{L} \cdot \text{K}^{-1} \cdot \text{mol}^{-1} = 8.31 \text{ J} \cdot \text{K}^{-1} \cdot \text{mol}^{-1}.$ Masses atòmiques relatives: C = 12.0; O = 16.0.

- 4. Per a passar un mol de molècules de HCl des del nivell més baix de vibració (estat fonamental) fins al nivell de vibració següent es requereix una energia de 32,7 kJ.
 - a) Calculeu l'energia, expressada en J, que es necessita per a passar una molècula de HCl des de l'estat fonamental fins al nivell de vibració següent. Quin tipus de radiació electromagnètica hauria d'absorbir una molècula de HCl per a realitzar aquest procés?

[1 punt]

b) Calculeu la freqüència i la longitud d'ona de la radiació electromagnètica que hauria d'absorbir una molècula de HCl per a passar de l'estat fonamental al nivell de vibració següent.

[1 punt]

DADES: Constant d'Avogadro = $N_{\rm A}$ = 6,02 · 10²³ mol⁻¹. Constant de Planck = h = 6,63 · 10⁻³⁴ J · s. Velocitat de la llum = c = 3,0 · 10⁸ m · s⁻¹. **5.** La hidròlisi de la sacarosa, o sucre de taula, es pot efectuar en un medi àcid que actua com a catalitzador. S'ha comprovat experimentalment que aquesta reacció té una cinètica de primer ordre respecte de la sacarosa.

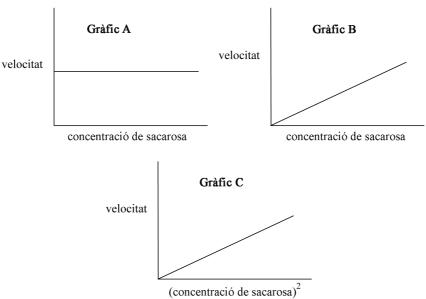
$$C_{12}H_{22}O_{11}(aq) + H_2O(l) \xrightarrow{H^+} C_6H_{12}O_6(aq) + C_6H_{12}O_6(aq)$$

sacarosa glucosa fructosa

a) Definiu el concepte d'*ordre de reacció respecte d'un reactiu*. Quin dels següents gràfics (A, B o C) indica que la hidròlisi àcida de la sacarosa és de primer ordre respecte d'aquest reactiu? Raoneu la resposta.

[1 punt]

Velocitat de la reacció d'hidròlisi àcida de la sacarosa en funció de la concentració d'aquest reactiu

 b) Què és un catalitzador? Expliqueu com actua un catalitzador en una reacció química a partir del model de l'estat de transició.
 [1 punt]

- **6.** Es vol efectuar un experiment al laboratori per a determinar, de manera aproximada, l'entalpia de dissolució de l'hidròxid de potassi en aigua.
 - *a*) Descriviu el procediment que seguiríeu al laboratori i el material que faríeu servir.

[1 punt]

b) Si en dissoldre 2,0 g d'hidròxid de potassi en 200 mL d'aigua es produeix un increment en la temperatura de la solució de 2,5 °C, quina és l'entalpia molar de la reacció de dissolució de l'hidròxid de potassi?

Dades: Considereu negligible la calor absorbida pel recipient. Capacitat calorífica específica de la solució = 4,18 J \cdot g $^{-1}$ \cdot °C $^{-1}$. Densitat de la solució = 1,0 g \cdot mL $^{-1}$.

Masses atòmiques relatives: H = 1,0; O = 16,0; K = 39,1.

7. El procés químic d'oxidació de la glucosa transfereix energia al cos humà:

$$C_6H_{12}O_6(s) + 6O_2(g) \rightarrow 6H_2O(l) + 6CO_2(g)$$

En aquest procés, a 25 °C: $\Delta H^{\circ} = -2808 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1} \text{ i } \Delta S^{\circ} = 182 \text{ J} \cdot \text{K}^{-1} \cdot \text{mol}^{-1}$.

a) Determineu l'energia lliure que s'obté, a 37 °C, quan prenem una cullerada de glucosa (10 g), suposant que les magnituds ΔH° i ΔS° no varien amb la temperatura.

[1 punt]

b) Per què aquesta reacció d'oxidació de la glucosa, a 37 °C, pot transferir energia al cos humà?

[1 punt]

DADES: Masses atòmiques relatives: C = 12,0; H = 1,0; O = 16,0.

